SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:595

av Edmir Mehmeti (M)

Stärkt skydd för elever som utsatts för sexualbrott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skolhuvudmännens skyldighet att vidta skyndsamma och dokumenterade trygghetsåtgärder när en elev misstänks ha utsatts för ett allvarligt sexualbrott av en annan elev, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en presumtion för att den elev som dömts för ett allvarligt sexualbrott mot en skolkamrat ska omplaceras, snarare än den som utsatts för brottet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den som utsatts för en våldtäkt ska aldrig behöva bära konsekvenserna av gärningsmannens handlingar genom att tvingas byta skola eller avstå från sin utbildning. Trots detta visar en granskning från Sveriges Radio att elever som utsatts för våldtäkt av en skolkamrat i flera fall tvingats fortsätta sin skolgång tillsammans med förövaren, även efter en fällande dom.

P3 Nyheters granskning, publicerad den 10 november 2026, visar att minst åtta elever under de senaste sex åren fått gå kvar på samma skola som sina brottsoffer efter

att ha dömts för våldtäkt. I ett av fallen fick den dömde gärningsmannen gå kvar på den gemensamma gymnasieskolan i ett helt år efter domen, medan den utsatta eleven isolerade sig av rädsla för att möta honom.

Även om skollagen redan medger avstängning och omplacering under vissa förutsättningar visar granskningen att regelverk och dess tillämpning inte alltid ger brottsoffer ett tillräckligt skydd.

När en skola får kännedom om misstänkta allvarliga sexualbrott mellan elever bör huvudmannen skyndsamt säkerställa att en dokumenterad riskbedömning genomförs och att nödvändiga trygghetsåtgärder vidtas. Detta måste kunna ske även innan en brottmålsprocess har avslutats, med respekt för samtliga elevers rättssäkerhet.

När en elev har dömts för ett allvarligt sexualbrott mot en annan elev på samma skola bör utgångspunkten vara att det är den dömde, och inte brottsoffret, som får byta skolmiljö om det behövs för att säkerställa den utsattas trygghet.

Regeringen bör därför se över lagstiftningen i syfte att stärka skolornas ansvar och säkerställa att den som utsatts för ett allvarligt sexualbrott inte drabbas ytterligare av skolans bristande förmåga att agera.

Edmir Mehmeti (M)